

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

شماره: ۳۰۰/۱۷۱۴۷ د

تاریخ: ۱۴۰۴/۰۹/۲۲

پیوست: ندارد

«سرمایه گذاری برای تولید»
(مقام معظم رهبری)

رؤسای محترم دانشگاه ها/دانشکده های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی...

موضوع: دستور عمل آنفلوانزا در بارداری

با سلام و احترام

با توجه به شروع فصل سرما و موارد رو به افزایش شیوع آنفلوآنزا، از آنجا که مادران باردار تا ۲ هفته پس از زایمان جزو گروه آسیب پذیر محسوب می شود، برای پیشگیری از مرگ مادر، تشخیص و درمان به موقع با نظر کمیته کشوری سلامت مادران، موارد زیر به استحضار می رسد:

(1) اقدامات پیشگیرانه شامل:

- واکسیناسیون مادران باردار (چنانچه مادر باردار هنوز واکسن آنفلوآنزا را دریافت نکرده است به انجام واکسیناسیون توصیه شود)
- عدم حضور در اجتماعات
- شستن مرتب دستها
- عدم تماس با افراد بیمار (رعایت فاصله گذاری اجتماعی و پرهیز از تماس غیر ضروری)
- پرهیز از تماس بدون حفاظت با پرندگان و سایر حیوانات و بالاخص لاشه پرندگان و حیوانات تلف شده

(2) تشخیص:

شروع ناگهانی تب بالای ۳۷/۸ تا ۴۰ درجه، سرفه، درد عضلانی، سردرد و خستگی شدید.
سایر علایم شامل: احتقان گلو، آبریزش بینی، گلودرد، تهوع و تنگی نفس
توجه: نبود تب رد کننده بیماری آنفلوآنزا نیست.

پس از تشخیص و اقدامات درمانی توسط پزشک سطح ۱ در صورت بروز موارد زیر به سطح ۲ ارجاع شود:

- دهیدارته بودن، تنگی نفس، درد قفسه سینه، وجود بیماری همراه مانند: آسم، نقص سیستم ایمنی، دیابت آشکار، نمایه توده بدنی مساوی یا بیشتر از ۴۰ و ...
- مادرانی که پس از شروع درمان بهبودی حاصل نشده است.
- مادرانی که بعد از بهبودی مجدداً علایم بیماری بروز پیدا کرده است.
- مادرانی که توانایی مراقبت از خود را ندارند.

(3) درمان:

- با شروع علايم بيماري بدون توجه به واكسيناسيون درمان دارويي در مادر شروع شود:
- داروي اسلتاميوير ۷۵ ميلي گرم دو بار در روز براي ۵ روز
- توجه: در مادران با مشكلات كليوي دوز دارو مي بايست تنظيم شود.
- درمان تب مهم است (تب با ايجاد نقص لوله عصبي در جنين مرتبط است)
- درمان تب: استامينوفن.
- از آسپيرين يا داروهاي ضد التهابي غير استروئيدي NSAID براي درمان تب استفاده نشود.

نکته ۱: در مادرانی که آسپیرین با دوز پایین (پروفيلاکسی) در بارداری دریافت می کنند آسپیرین قطع نشود.

نکته ۲: برخلاف بيماري كوويد، استفاده روتين از كورتيكواستروئيد ها (بتمتازون و دگزامتازون) در مبتلايان به آنفلوانزا در مراحل اوليه و غير بستري ممنوع است چون باعث افزايش دوره دفع ويروس و اضافه شدن عفونت باكتريال مي شود.

نکته ۳: تجویز آنتی بیوتیک فقط در صورت ايجاد عوارضي مانند سينوزيت، اوتيت ميديا و پنوموني باكتريال انديكاسيون دارد.

در صورت نیاز به بستری در بخش مسئولیت مستقیم مادر به عهده متخصص زنان مسئول شیفت است و لازم است مسئولیت متخصص تا زمان تعیین تکلیف مادر تداوم یابد. با توجه به مدیریت چند رشته ای، برنامه درمانی مادر و نقش سایر تخصص ها در زمان پذیرش با نظارت مسئول فنی بیمارستان مشخص شود.

در صورت نیاز به بستری در بخش ICU یا CCU مسئولیت با پزشک متخصص مسئول آی سی یو یا سی سی یو است. متخصص زنان مسئول بررسی روزانه سلامت مادر و جنین (در صورت قابل حیات بودن جنین Viability) مطابق استانداردهای ابلاغی می باشد.

(4) پیام های آموزشی در کنترل و پیشگیری از انتقال و انتشار بیماریهای تنفسی واگیر

1. پوشاندن دهان و بینی در هنگام سرفه و یا عطسه کردن (ترجیحاً استفاده از ماسک یکبار مصرف)
2. شستشوی مداوم و مکرر دست ها (ترجیحاً با آب و صابون و به طریقه صحیح)
3. نوشیدن آب و مایعات کافی و استراحت کردن
4. عدم استفاده خودسرانه داروهای آنتی بیوتیک: این داروها بر روی سرماخوردگی و آنفلوانزا و بيماري های ويروسي تاثيري ندارند.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

شماره: ۳۰۰/۱۷۱۴۷ د

تاریخ: ۱۴۰۴/۰۹/۲۲

پیوست: ندارد

«سرمایه گذاری برای تولید»
(مقام معظم رهبری)

5. پرهیز و عدم حضور در اماکن عمومی و اجتماعات
6. پرهیز از تماس نزدیک با افراد بیمار (رعایت حداقل فاصله دو متر با افراد بیمار، پرهیز از دست دادن و در آغوش گرفتن، در هنگام بیماری، پرهیز از روبوسی، ..)
7. اجتناب از لمس چشم ها، بینی، دهان با دست های آلوده
8. استفاده از ماسک، اقدامات پیشگیرانه و فاصله گذاری فیزیکی توسط کلیه افراد علامتدار/مشکوک به آنفلوآنزا که در تماس خانگی با مادر باردار قرار دارند.

5) خواهشمند است دستور فرمائید اقدامات زیر انجام شود:

1. اطلاع رسانی به خانه های بهداشت، پایگاه های سلامت، مراکز جامع خدمات شهری، روستایی و شهری روستایی
2. اطلاع رسانی دستور عمل به مطب متخصصین زنان، زایمان، پزشکان عمومی و دفاتر کار مامایی با هماهنگی سازمان نظام پزشکی
3. اطلاع رسانی به کارشناسان پاسخگوی ۰۳۰۴ و معرفی سامانه ۰۳۰۴ کد ۴ برای پاسخگویی به سوالات مادران باردار
4. طراحی و برنامه ریزی بازآموزی به منظور آموزش در زمینه بیماری آنفلوآنزا و تشخیص افتراقی شایع به پزشکان

نظارت بر حسن اجرای دستور عمل مذکور با معاونت محترم درمان و بهداشت می باشد.

دکتر علیرضا رئیسی
معاون بهداشت